

O'QUVCHILARDA MEDIA KOMPETENSIYA SHAKLLANISHINING PEDAGOGIK O'ZIGA XOSLIKLARI

Elchiyeva Dinara Tolubayevna

Navoiy davlat pedagogika instituti "Umumiy pedagogika va psixologiya" kafedrasi dotsenti, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Annotatsiya. Ushbu maqola o'quvchilarda media kompetensiya shakllanishining psixologik -pedagogik o'ziga xosliklari mavzusiga bag'ishlangan. Shuningdek, maqola mavzusida media ta'lim va uning mazmuni, media ma'lumotlarning o'quvchi shaxsiga ta'siri, media kompetentlik va uning tarkibiy asoslari, yoshlarning axborotlar bilan ishlash malakasi, raqamli texnologiyalar va jamiyat, media mahsulotlarni iste'mol qilishning psixologik-pedagogik jihatlari, axborotlarning himoyalanihning psixologik jihatlari, o'quvchilarda axborotlar bilan ishlay olish malakalarini shakllantirish, yoshlarni axborotlar bilan ishlash kompetentsiyasi, axborotlar oqimining inson ongiga salbiy ta'siri, axborotlar manipulyatsiyasi kabi masalalar ham batafsil yoritilgan.

Kalit so'zlar: Axborot, media, media mahsulot, texnologiya, internet, axborotlar oqimi, tarmoq, insoniyat, o'zgarishlar, o'quvchi, ta'lim, bilim, axborot savodxonligi, ommaviy axborot, manipulyatsiya, ijtimoiy hayot, ong, ta'sir, internet, media olam.

ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ОСОБЕННОСТЬ ФОРМИРОВАНИЯ МЕДИАКОМПЕТЕНЦИИ У СТУДЕНТОВ

Эльчиева Динара Толубаевна

Доктор философии по педагогическим наукам (PhD). Доцент кафедры «Общая педагогика и психология» Навоийского государственного педагогического института

Аннотация. Данная статья посвящена теме психолого-педагогических особенностей формирования медиакомпетентности у студентов. Также предметом статьи является медиаобразование и его содержание, влияние медиаинформации на личность студента, медиакомпетентность и ее структурные основы, компетентность молодежи работать с информацией, цифровыми технологиями и обществом, психологическая. Подробно рассмотрены педагогические аспекты, психологические аспекты защиты информации, формирование у студентов навыков работы с информацией, компетентность молодежи в работе с информацией, негативное влияние информационного потока на сознание человека, манипулирование информацией.

Ключевые слова: Информация, медиа, медиапродукт, технология, интернет, информационный поток, сеть, человечество, изменения, студент, образование, знания, информационная грамотность, средства массовой информации, манипуляция, социальная жизнь, сознание, влияние, интернет, медиамир.

PEDAGOGICAL FEATURES OF FORMATION OF MEDIA COMPETENCE IN STUDENTS

Elchieva Dinara Tolubaevna

Doctor of Philosophy in Educational Sciences (PhD). Associate Professor, Department of General Pedagogy and Psychology, Navoi State Pedagogical Institute

Abstract. This article is devoted to the topic of psychological and pedagogical features of the formation of media competence among students. The subject of media education and ego content, the influence of media information on the student's personality, media competence and structural foundations, the competence of young people in working with information technology, digital technologies and society, as well as psychology, the competence of young people in work are also considered. information, the negative impact of information flow on human consciousness, manipulation of information.

Key words: Information, media, media product, technology, Internet, information flow, network, humanity, changes, student, education, knowledge, information literacy, media, manipulation, social life, consciousness, influence, Internet, media world.

Kirish. XXI asr insoniyatning sanoat jamiyatidan axborot jamiyatiga o'tishi bilan tavsiflanadi. Shu nuqtai-nazardan qaralganda, inson tomonidan axborotlarni qabul qilish, uni qayta ishlash va undan kundalik hayotda foydalanish qobiliyati tsivilizatsiyalashgan taraqqiyotning zarur shartlaridan biridir. Darhaqiqat, bugungi kunga kelib axborot texnologiyalari, jahon ommaviy axborot vositalari va kommunikatsiya mexanizmlarini

rivojlantirish, zamonaviy jamiyatning asosiy muammosiga aylandi. Iqtisodiyotning hech bir sohasi hozirda ijtimoiy hayotda, internetsiz rivojlana olmaydi. Shu bilan birga, mamlakatimizda qabul qilingan “Raqqamli Iqtisodiyot” davlat dasturida raqqamlashtirishga qaratilgan sa’y-harakatlar inson kapitalini faol rivojlantirish, innovatsion iqtisodiyotni yaratish, 2030-yilga borib eng ilg’or rivojlangan davlatlar qatoriga kirish vositasi sifatida qaralmoqda[1]

Takid joizki, bugungi kunda turli media axborot vositalari barkamol shaxsni har tomonlama shakllantirishning, asosiy vositalaridan biri hisoblanadi. Zamonaviy media axborot vositalari yordamida, inson o’zini namoyon qilishi, ijtimoiy hayotda faol ishtirok etishi, barcha mumkin bo’lgan ijtimoiy rollarni o’zlashtirishi tabiiydir. Axborot texnologiyalarining bugungi mahsulotlari turli ijtimoiy guruhlarning ongi, hissiyotlari, mustaqil ijodiy va tanqidiy fikrlashlari, qadriyatlar yo’nalishlariga va e’tiqodlariga turlicha ta’sir qiladi. Biroq, agar ma’lumotlarning ijobiy va salbiy turlari mavjudligini hisobga olsak, u holda o’zini o’zi salbiy axborotlar turidan himoya qila oladigan, barkamol yoshlarni shakllantirish vazifasi paydo bo’ladi.

Media mahsulotlarini iste’mol qiladigan yoshlar orasida real hayotdan ko’ra, ko’k ekran ortidagi qizil-yashil “tasvirlar”ga qaram bo’lgan yoshlar, ularning ayrimlari hech kim bilan jonli muloqot qilmaydi, bor zavqini kechayu - kunduz tarmoq ma’lumotlaridan oladi. Ya’ni, televizor va kompyuterga qaram bo’lgan yoshlar bunga yaqqol misoldir. Internet tarmog’idagi otishma o’yinlari, zo’ravonlik aks ettirilgan film va multfilmlar, turli nopok suratlar, yoshlarning yot madaniyat mahsulotlari ta’siriga tushib, milliy qadriyatlardan uzoqlashishiga sabab bo’lmoqda. Shu munosabat bilan globallashtirish davrida, bir tomondan, axborotdan to’siqlarsiz foydalanish imkoniyatiga ega bo’lgan jamiyatni barpo etish odatiy hol bo’lsa, ikkinchi tomondan, yoshlarning o’z-o’zini ijtimoiy axborot vositalarining salbiy ta’siridan himoyalashga Shu bilan birga, maktab muhitida o’quv jarayonida media-mahsulotlarning salbiy, aqliy nazorat qiluvchi ta’sirining oldini olishga qaratilgan tizimli pedagogik chora-tadbirlarni amalga oshirish, o’quvchilarning media kompetensiyasini shakllantirish, uning vositalari va shakllarini izlash tabiiy dolzarb masaladir. Ushbu muammoning yechimi, shubhasiz, o’quvchi yoshlarning media kompetensiyasini oshirishga xizmat qiluvchi media-ta’limni to’g’ri yo’lga qo’yish natijasida amalga oshadi.

Metodologiya. Axborot texnologiyalari asosida inson kompetensiyalarini shakllantirish muammosi buyuk mutafakkir va pedagoglar, taniqli faylasuflar, psixologlar va boshqa ishtimoiy soha vakillarining ilmiy asarlarida, atroflicha ko’rib chiqilgan. Xususan, ilmiy adabiyotlarda media ta’limi va axborot madaniyati xususiyatlari R. Aufderheide, P. Greenway, A. Silverblatt, W.J. Potter, R. Hobbs, T.N. Le-Van, N.P. Rijix, A.V. Fedorov, V.L. Kolesnichenko asarlarida keng o’rganilgan. Mazkur muammoning pedagogik va psixologik hamda falsafiy jihatlari tadqiqotchilardan J.Raven, K. Rogers, I.Robert, K.Khutorskiy, K.Voykunskiy, D.Mol, A. Xarash, V. Bexterev, G.Lebon, G.Markuze, Z.Freyd, M.Makkellian, M.Xeveshi va U.Lippmanlarning izlanishlari bunga yaqqol misoldir. Psixologik va pedagogik tadqiqotlar orasida quyidagi nomlarni qayd etish mumkin: A.Bandura, S.Milgram, S. Aufenanger, N.Xlizova, Ye.Muryukina, Ye.Stolbnikova, N.Chicherina, D.Zalagaev, P.Kotlyarular axborot bilan ishlashning psixologik mexanizmlarini eksperimental tarzda, keng miqyosda o’rgananishgan[1].

Hozirda axborotlar oqimi ko’paygani sari, ularning rost yoki yolg’onligini aniqlash juda qiyinlashdi. Bunga misol sifatida pandemiya davrini olish mumkin. Koronavirus haqida noto’g’ri ma’lumotlar har bir oilada turlicha muhokama qilindi. Bunga sabab shuki, o’tgan yillarda jamiyatda tibbiy savodxonlikning pastligi qo’rquv, ishonchsizlik, sog’liqni saqlash sohasidagi loyihalarning barbodligi, ijtimoiy qutblanish va nafratga olib kelishini yaqqol amin bo’ldik. Shuning uchun media axborot vositalaridan malakali foydalanish uchun, maxsus bilimlar talab etiladi. Bu “media ta’limi” deb nomlanadi. Tadqiqot davomida tahlil qilingan adabiyotlarda “media ta’lim” bu - (inglizcha media Education) atamasi nisbatan yangi: ommaviy axborot va boshqa aloqa vositalarining matbuot, televideniye, radio, kinematografiya, reklama, internet va uning turli ta’siri tushuniladi.

Bunday bilimlar, birinchi navbatda, ommaviy axborot vositalari xodimlarini, shuningdek, barcha odamlarni tayyorlashda qo’llaniladi. Ikkinchisi esa, “media kompetensiyasi” (inglizcha media competence) deb ataladi. U ma’lum bir tushunchani, qobiliyatni shakllantiruvchi bilim sifatida qabul qilinadi. A.V.Fedotovning so’zlariga ko’ra, media ta’lim pedagogikaning ommaviy kommunikatsiya qonuniyatlarini ko’rib chiqadigan bo’limidir. Uning asosiy ilmiy yo’nalishlari quyidagilardan iborat [2]:

- Keksa avlod jamiyatida shaxs haqida to’g’ri ma’lumot qabul qilish va tushunishga tayyorgarlik;
- Axborotning psixikaga ta’sirini tushunish qobiliyati shakllanishini va hokazo.

Ye.V. Muryukinaga ko’ra, media ta’lim dunyoning istalgan davlati fuqarosining o’z fikrini erkin ifoda etish va axborot olishdagi asosiy huquqlaridan biri bo’lib, u demokratiyani qo’llab-quvvatlash asosiy vositasidir. Media ta’limi jamoatchilikka quyidagilarni o’rganish imkonini beradi[3]:

- a) media matnlarni tahlil qilish, tanqidiy tushunish va yaratish, tuzish;
- b) ommaviy axborot vositalarining manbalari, ularning siyosiy, ijtimoiy, tijorat yoki madaniy manfaatlarni,

ularning mazmunini aniqlash;

b) ommaviy axborot vositalari tomonidan efirga uzatiladigan media matnlari va qadriyatlarini talqin qilish;

c) o'z media matnlarini yaratish va tarqatish uchun tegishli ommaviy axborot vositalari ularga qiziqqan auditoriyani tanlash va topish;

d) qabul qilish va ishlab chiqarish uchun ommaviy axborot vositalaridan bepul foydalanish. Media ta'lim talabalarga media madaniyati, ommaviy dunyosiga moslashish imkonini beradi ommaviy axborot vositalari tilini o'rganish, media matnlarni tahlil qilishni o'rganish va hokazo. yordamlashmoq.

Ushbu sohada taniqli mutaxassis L.Masterman, "mahorat" va "estetik" yondashuvlarni noto'g'ri deb hisobladi va ularni rad etdi. Ya'ni har qanday media matnlariga nisbatan auditoriyaning "tanqidiy fikrlash" ni rivojlantirishga asoslangan, o'zining media ta'lim yondashuvini taklif qildi. Xususan, u tadqiqot uchun eng muhim to'rtta yo'nalishni aniqladi[4]:

– Ommaviy axborot vositalari sohasida mualliflik, maxfiylik va nazorat;

– Edia matnning ta'sirini topish usullari (ya'ni, axborotni kodlash usullari);

– Atrofdagi voqelikni ommaviy axborot vositalari yordamida qayta kiritish;

– Ommaviy axborot vositalari auditoriyasi. Quyida L. Masterman of Media Education tomonidan yaratilgan 18 tasi keltirilgan tamoyili hisobga olinadi. Ular[4]:

1) media-ta'lim - bu demokratik jamiyatning ijtimoiy jihati tuzilmalar bilan bog'liq jiddiy va muhim soha;

2) media-ta'limning asosiy kontsepsiyasi - qayta tushunish, qayta taqdim etish. Ommaviy axborot vositalari haqiqatni ko'rsatmaydi, uni belgilar va belgilar yordamida qayta talqin qiladi. Ushbu tamoyilsiz media ta'lim mumkin emas;

3) mediata'lim insonning butun umri davomida davom etadigan jarayondir. Lekin talabalar media ta'lim uchun asosiy auditoriya hisoblanadi;

4) media-ta'limning maqsadlari nafaqat tanqidiy fikrlash, balki ta'limning rivojlanishiga ham bog'liq;

5) media-ta'lim – bu tadqiqot jarayoni;

6) media ta'lim dolzarb va o'z vaqtida, keng mafkuraviy va tarixiy kontekstda "Shu erda va hozir" tushunchalarini o'z ichiga oladi;

7) media-ta'limning asosiy tushunchalari muqobil kontentdan ko'ra ekspertdir vosita hisoblanadi;

8) media-ta'limdagi kontent muqobil ekspert vositalarini anglatadi rivojlanishdir;

9) media-ta'lim samaradorligini ikkita mezon bo'yicha baholash mumkin: o'quvchilarning yangi vaziyatlarda tanqidiy fikrlash qobiliyatidan foydalanish qobiliyati va ular tomonidan ommaviy axborot vositalariga nisbatan bildirilgan majburiyatlar va motivatsiyalar soni;

10) o'quvchilarning media ta'limini eng yaxshi baholashi bu- ularning o'z-o'zini baholashidir;

11) media-ta'lim o'quvchi va o'qituvchi o'rtasidagi munosabatlarni o'zgartirishga harakat qiladi, ularga fikrlash va muloqot qilish imkoniyatini beradi.

Taniqli olim A.V.Xutorskoyning ta'kidlashicha, kompetentsiya - bu ob'ektlar va jarayonlarning ma'lum bir doirasi bilan bog'liq bo'lgan, yuqori qobiliyatli bo'lishi uchun zarur bo'lgan shaxsning o'zaro bog'liq fazilatlarini majmuidir. Qobiliyatlarni o'zlashtirish bu – yangi kompetentsiyalarga ega bo'lishdir [5]. Bundan xulosa qilish mumkinki, murakkab fikr zamirida istalgan sohada olingan bilim, ko'nikma va malakalardan foydalanish, ularni amalda tatbiq etish va qo'lingizdan kelganini ko'rsata bilish yotadi.

Yo'qorida qayd etilgan fikrlarni, media-ta'lim sohasiga yo'naltiradigan bo'lsak, eng avvalo, axborot bilan ishlash, o'z fikrni yozma ravishda ifoda eta olish, media mahsulotlarini adekvat iste'mol qila olish, so'ngra OAV tilini yaxshi tushunish kabi, media savodxonligini belgilovchi sifatlar nazarda tutiladi. Pedagog I.E.Xudoleva aytishicha, o'quvchi yosharning media savodxonligini oshirish quyidagilarga keng ximat qiladi[6].

– o'quvchida fikrlash, tadqiq etish, baholash orqali ma'lumotlarning mazmuni va mazmunini anglash qobiliyatini shakllantirishga keng xizmat qiladi;

– Ularda ma'lum bir tajribaga asoslangan mustaqil media ta'lim usullarini ishlab chiqishga hissa qo'shadi;

– o'quvchilarning media kompetentsiyani shakllantirish jarayonida, o'quvchi shaxsining qator psixologik imkoyatlari aniqlanadi;

– Ommaviy axborot vositalari bilan to'g'ri muloqot qilish tajribasiga yordam beradi;

– o'qitish va ommaviy axborot vositalari bilan aloqa qilish tajribasini amalda qo'llash imkoniyatini beradi.

Shu tariqa, oquvchi yoshlar rivojlanish qonuniyatlarini bilish asosida, turli ob'ektni takomillashtirish, o'zgartirish va modernizatsiya qilishni o'rganadilar hamda unga xos harakatlar amalga oshiriladi va maqsadga erishishga qaratilgan aniq vazifalar belgilanadi. Oxir-oqibar o'quvchi o'zini tashabbuskor, ijodkor sub'ekt

sifatida ko'rsata oladi va o'zlashtirgan tabiiy muhitni harakat ob'ektiga aylantiradi.

Psixologiya fanida bilimlarni egallash va ularni samarali boshqarish nazariyasida, harakat va tushunchalarni bosqichli shakllantirish goyasi P.Ya.Galperin tomonidan taklif etilgan. Muallifning so'zlariga ko'ra, harakatni o'zlashtirish jarayonida insonda, tashqi moddiy faoliyat ichki aqliy faoliyatga o'tadi. Boshqacha aytganda, interiorizatsiya jarayoni sodir bo'ladi. Bu hamma uchun zarur, chunki u shaxsning media kompetentsiyasi va savodxonligini to'liq shakllantirib, o'quvchilarning shaxsiyatiga yngi xarakterologik va intellectual sifatlar olib keladi[7]. Endi matnning quyi qismida, o'quvchilarning media kompetentsiyasi va savodxonligi bo'yicha amalga oshirilgan, empirik tadqiqot ishimiz natijalaridan ayrim jadval ma'lumotlarini taqdim etishga harakat qilamiz.

Натижалар. Ushbu masalada amalga oshirilgan, empirik tadqiqotimizning natijalariga ko'ra, maktab o'quvchilarining qaysi ommaviy axborot vositalaridan ko'proq foydalanishini aniqlash maqsadida, "Yangi ma'lumotlarni o'rganishda qaysi axborot manbasini afzal ko'rasiz?" shaklda so'rovnoma o'tkazdik. Ma'lumki, hozirda yalpi aholining 55-63 foizi internetdan, 33,5-31 foizi telekanallardan, 5-6 foizi radiodan, qolgan 8,5-8 foizi davriy nashrlar: gazeta va jurnallardan foydalanishlari kuzatildi. Quyidagi o'quvchilarning ommaviy axborot vositalaridan foydalanish darajasiga qarab, so'rovning nisbiy foiz ko'rsatkichlarini ko'rish mumkin (1-jadval).

1-Jadval. Nazorat va eksperimental guruhlarida, o'quvchilarning ommaviy media axborot vositalaridan foydalanish darajasiga ko'ra, so'rov natijalari ko'rsatkichlari

No	Axborot vositalari	Nazorat guruhi	Eksperiment guruhi
1	Televidenie	33,5	31
2	Radio	5	6
3	Gazeta va jurnallar	8,5	8
4	Internet	53	55

o'quvchilarning media kompetentsiyalarini shakllantirishda media-mahsulotlardan foydalanish jarayoni bilan bog'liq nazariy tushunchalar asosida eksperimental ishning belgilash davrida o'quvchilarning ommaviy axborot vositalari haqidagi umumiy bilim darajalari o'rganildi.

Shu bilan birga, "Ommaviy axborot vositalari mahsulotlarini iste'mol qilish bo'yicha savodxonligingiz qanday?" So'rovni o'tkazishdan maqsad o'quvchilarning ommaviy axborot vositalaridan foydalanishga bo'lgan munosabati, tajribasi va munosabati haqida ma'lumot to'plashdan iborat edi (1-ilova). Quyidagi jadvalda tajribada qatnashgan guruhlarining media kompetentsiyasining ko'rsatkichlaridan biri mediasavodxonlik darajasini aniqlash natijalari keltirilgan (2-Jadval).

2-Jadval. Nazorat va eksperimental guruhlarida "Ommaviy media axborot vositalari mahsulotlarini iste'mol qilishda o'quvchilarning savodxonligini aniqlash holati bo'yicha natijalar

2-Jadval

№	So'rovnoma savollari	Nazorat guruh			Eksperimental guruh		
1	Men do'stlarim, tanishlarning fikrini	11,6	13,4	75	12,6	13,4	74
2	Men reklamadan shubhalanaman	17,45	14,87	67,68	19,45	15,87	66,68
3	Menga reklamadagi yorqin	11,5	54,8	33,7	12,8	58,02	29,18
4	Men tasodif ma'lumotlarga	11,7	41,8	46,5	13,8	40,8	45,4
5	Men mish-mishlarga ishonmayman, balki haqiqatga ishonaman	21,5	23,9	54,6	23,01	21,5	55,49
6	Men jurnal ma'lumotlariga qiziqaman, agar unda	14,8	68,7	16,5	15,7	71,05	13,25
7	Men do'konlarda o'tkaziladigan chegirma dasturining a'zosi	14,45	54,47	31,08	17,5	53,4	29,1
8	Men shou biznesga sezgirman	11,05	38,4	50,55	15,6	39,7	44,7
9	Men faqat o'z ko'zlarimga ishonaman ya'ni ko'rgan	16,8	3,4	79,8	19,4	3,8	76,8
10	Men guruhda o'z fikrimni bildirishga jur'at eta	3,8	82,7	13,5	5,8	88,4	5,8
	o'rtacha natijalar	13,45	39,64	46,89	15,56	40,59	44,04

Yoridagi jadvallar natijalariga ko'ra, shaxsning rivojlanishi va shakllanishi ijtimoiy harakatlar asosida sodir bo'ladi va jamiyatdagi har qanday o'zgarishlarga moyil sanalar ekan. Butun dunyoda bugungi kun voqeligini o'rganish, axborot oqimidan kerakli va foydali ma'lumotlarni tanlash, topish va iste'mol qilish, ta'limning yangi usullarini izlash va rivojlantirish uchun, yuqori saviyali mutaxassisga ehtiyoj ortib bormoqda. Bunday bilimlar tizimini muvaffaqiyatli o'zlashtirgan bo'lajak mutaxassislar, o'z amaliy bilim va ko'nikmalarni shaxsiy va ijtimoiy hayotda, o'z kasbiy faoliyatida tatbiq etish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Xulosa. Mazkur mammo yuzasidan quyidagi ilmiy xulosalarga kelish mumkin:

– Birinchidan, qator psixologik-pedagogik adabiyotlarni tahlil qilish orqali, “o'quvchilarning media kompetensiyasi” tushunchasining mazmun-mohiyati va uning hozirgi davrda tutgan o'rni o'rganish ancha dolzarbdir. Tadqiqotimizga tegishli vazifalarga muvofiq, shaxsning izlanuvchan sifatini shakllantirishning nazariy va uslubiy asoslari tahlil qilindi, media ta'limning rivojlanishi uchun asos bo'lgan ilg'or konsepsiyalar tahlil qilindi. Axborot jamiyati sharoitida ommaviy axborot vositalarining kompetensiyasi, ularning xarakterli xususiyatlari, maqsad va vazifalarining nazariy asoslari ochib berildi;

– Ikkinchidan, tadqiqot ishimizning asosiy tushunchalari bo'lgan “OAV”, “media ta'limi”, “media kompetensiyasi”, “ongni boshqarish” (manipulyatsiya) tushunchalarining ma'nosini o'rganishda ularga berilgan ta'rif va xulosalar, tizimlashtirilishga muhtoj. Shuningdek, bu tushunchalarning o'zaro bog'liqligi va ularning

zamonaviy jamiyatda, shaxs kamolotida, davlat taraqqiyotida, ichki va tashqi aloqalar masalasidagi ahamiyati ancha yoqoridir;

– Uchinchidan, o'quvchilarning media kompetentsiyalarini shakllantirishning tarkibiy-funksional modeli motivatsion, kognitiv-faol, baholovchi komponentlar va ularning ko'rsatkichlari, metodologiyaning operativ, kompetentsiya, aksiologik, semiotik asoslari, komplekslilik, nazariya va amaliyotning birligi, kabi tarkibiy qismlarni o'z ichiga oladi;

– Media savodxonlik – o'quvchilarga media-mahsulotlar, ongni boshqarish (manipulyatsiya) asoslarining xavfliligini tushunish uchun keng imkon beradi;

– o'quvchi yoshlarni ommaviy axborot media vositalaridan adekvat oydalanishga o'rgatish o'z-o'zidan, yoshlarda axborotlar bilan tanqidiy munosabatda ishlash malakalarini takomillashtiradi.

Adabiyotlar:

Babadjanov S.S. Pedagogika oliy ta'lim muassasalari talabalarning mediakompetentligini rivojlantirish texnologiyasi: DcS diss. avtoreferati.– T., 2019. –B.14-15.

Федоров А.В. Медиакомпетентность личности: от терминологии к показателям // Инновации в образовании. 2007, № 10. – С. 75-108

Мурюкина Е.В. Формирование медиакультуры старшеклассников: На материале кинопрессы: Автореф. дисс.... к.п.н. – Белгород, 2005.

Мастерман Л. Обученияязыкусредствмассовой информации//Специалист. - 1993. - № 5. - С.31-32.

Хуторской А.В. Ключевые компетенции: технология конструирования //Народное образования. -2003. - №5.С.85-87.

Худолеева Е.И. Педагогические проблемы медиаобразования в ФРГ и в России на современном этапе (конец XX - начало XXI вв.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Е.И. Худолеева. - Владивосток, 2006. – С.45.

Гальперин П.Я. Формирование знаний на основе теории поэтапного усвоенияумственных действий /П.Я.Гальперин, Н.Ф.Талызина //Исследования мышления в советской психологии. - М.: Наука, Вт.изд.. 2007– С.125.